biBUŁa

Biuletyn Informacyjny BUL

nr 11/2010 (44)

"Pokaż bez książek jest jak ciało bez duszy"
Cyceron

W D A R Z E N I A

Open Access Week 2010 w BUL

W związku z Tygodniem Open Access 18 - 22.10.2010 http://www.openaccessweek.org/ w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego 22 października 2010 r. odbyło się spotkanie nt. Open Access, mające na celu rozpropagowanie idei OA wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Łódzkiego.
Na spotkaniu przedstawiali wystąpienia:

- dos. dr hab. Jarosław Stolarski z Instytutu Paleobiologii PAN
  Przekształcanie czasopisma do modelu Open Access na przykładzie Acta Palaeontologica Polonica (prezentacja)
- prof. dr hab. Krzysztof Konecki, mgr Izabela Ślęzak z Instytutu Socjologii UŁ
  Prezentacja pism online Qualitative Sociology Review oraz Przeglądu Socjologii Jakościowej (prezentacja)
- dr Zbigniew Wawiak z Katedry Prawa Cywilnego UŁ
  Open Access w świetle prawa autorskiego
- dr Jolanta Przybylska z Instytutu Medycyny Pracy im. prof. Jerzego Nofera
  Repozytoria Open Access sposobem na rozpowszechnianie wiedzy (prezentacja)

Idea budowania nowego modelu komunikacji naukowej, opartego na otwieraniu zasobów wiedzy, zgromadziła wielu zainteresowanych. Mamy nadzieję, że spotkanie w BUL było inspiracją do powołania Parlatelu na wymianę opinii i spotrzeżeń na temat OA. Wszystkim uczestnikom dziękujemy za przybycie na spotkanie.
Najważniejszym wydarzeniem w Polsce związanym z Międzynarodowym Tygodniem Otwartego Dostępu do Nauki - Open Access Week 2010 był **wywiad przeprowadzony przez KOED z wicemiństrem nauki Profesorem Maciejem Banachem** na temat otwierania nauki w Polsce. Zachęcamy do jego obejrzenia i wysłuchania.

(AB)

(Fot. AG)

I N F O R M A C J E

Komputeryzacja bibliotek zakładowych UŁ

Dobiega końca pierwszy etap komputeryzacji bibliotek zakładowych, należących do ogólnouczelnianej sieci bibliotecznej Uniwersytetu Łódzkiego. W 2001 roku, prawie cztery lata od rozpoczęcia komputeryzacji BUŁ, podjęto decyzję o wdrożeniu zintegrowanego systemu bibliotecznego "Horizon" w siedmiu bibliotekach zakładowych, co miało dać possibilit stworzenia sprawnej jednolitej systemu bibliotecznio-informacyjnego Uniwersytetu Łódzkiego. Bibliotekarze wspólnie z informatykami poszczególnych wydziałów energicznie zabrali się do opracowania projektów komputeryzacji i w 2002 roku mogli rozpocząć się prawie szkolenia pracowników. Uczestniczyli w programie współkształcenia wymagała znajomości obsługi modułu katalogowania systemu "Horizon", od którego rozpoczęto komputeryzację bibliotek zakładowych, i intensywnych szkoleń z zakresu formatu MARC 21, stanowiącego podstawę wprowadzania danych bibliograficznych do systemu bibliotecznego. W styczniu 2001 r. sześć pierwszych bibliotek przystąpiło do wprowadzania danych do bazy bibliotecznej.

Pierwszymi bibliotekami były: Biblioteka Instytutu Matematyki Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego, Biblioteka Wydziału Matematyki, Biblioteka Geografiziu, Biblioteka Pokoroczycza i Biblioteka Fizyczna. Początki nie były łatwe - opóźnił konieczność opanowania nowych zasad katalogowania istniała jeszcze bariera jęka była sprawna obsługa komputerka. Należy pamiętać, iż w owym czasie komputery nie były jeszcze w bibliotekach tak powszechnie wykorzystywane jak obecnie. Współkształcenie wymagało również dostosowania dotychczasowej organizacji pracy do przyjętych procedur związanych z katalogowaniem zbiorów, co nabrało szczególnego znaczenia w kontekście współpracy z NUKAT (NUKAT - katalog centralny polskich bibliotek naukowych i akademickich tworzony metodą współkatalogowania. Buł współpracuje z NUKAT od początku jego powstania w 2001 roku).

Mimo tych trudności, dostrzegając korzyści płynące z nowego sposobu opracowania i przechowania zbiorów, chęć tworzenia współpracy z BUŁ, katalogu komputerowego zaczęły zgłaszać kolejne biblioteki zakładowe, które sukcesywnie przystępowały do programu współkształcenia. Wiązało się z koniecznością zorganizowania szkoleń dla kolejnych grup pracowników. W międzyczasie ciągle trzeba szukać specjał na bibliotekarzach Oddziału Biblioteki Głównej, którzy zmuszeni byli zrezygnować z pracy w bibliotekach zakładowych z powodu zwiększonej ilości obowiązków związanych z wdrożeniem systemu bibliotecznego. Na dzień dzisiejszy współnią bazą bibliograficzną tworzą razem z BUŁ dziewięć/siedzie bibliotek zakładowych (spośród pierwszych sześciu bibliotek współnią bazę tworzą wraz z BUŁ: Biblioteka Instytutu Anglistyki, Biblioteka Instytutu Psychologii, Biblioteka Wydziału Prawa, Biblioteka Wydziału Zarządzania, Biblioteka Instytutu Etnologii, Biblioteka Instytutu Historii, Biblioteka Wydziału Nauk o Wychowaniu, Biblioteka Instytutu Filozofii, Biblioteka Instytutu Slavic Literatury, Teatru i Sztuk Audiowizualnych, Biblioteka Katedr Germanistyki, Biblioteka Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych, Biblioteka Instytutu Rusycystyki, Biblioteka Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, a pod koniec 2010 r. wejdzie do systemu dwudziesta - Biblioteka Instytutu Archeologii, zamykając pierwszy etap komputeryzacji Bibliotek zakładowych UŁ, związany z wdrażaniem modułu katalogowania druków zwartych.

Nie oznacza to jednak całkowitego zakończenia tego procesu. Obecnie trwają prace nad uruchomieniem w nastrojnych bibliotekach zakładowych elektronicznej akcesji wyświetlenie ciągłych. Rozpoczęto również wdrażanie elektronicznej rejestracji wypożyczeń i zamawiania zbiorów. Z tych udogodnień korzystają od 2009 roku czytelnicy Biblioteki Wydziału Nauk o Wychowaniu UŁ, a od października 2010 roku pracownicy i studenci Wydziału Nauk Geograficznych UŁ. W dalszej kolejności plany wdrożenia modułu udostępniania mają również: Biblioteka Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego, Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji i Biblioteka Wydziału Zarządzania.

(AS)

Biblioteka Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ

Decyzją Rektora UŁ (zarz. Nr 76 z dnia 2010-09-06) z dniem 01.10.2010 do Biblioteki Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego zostały włączone zbiory Biblioteki Instytutu Socjologii UŁ oraz zbiory Biblioteki byłego Instytutu Ekonometrii i Statystyki, jednocześnie nastąpiła likwidacja w/w biblotek.

Nowopowstała biblioteka zachowała nazwę Biblioteki Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ, przy jednoczesnej zmianie swojej siedziby. Obecnie Biblioteka Wydziałowa mieści się w budynku Centrum Informatyczno-Ekonometrycznego Wydz. Ek.-Soc. UŁ przy ul. Rewolucji 1905 r. 37/39.

W zintegrowanej przestrzeni biblioteki (366 m2) zostały zachowane jej dotychczasowe agendy: czytelnia i wypożyczalnia na 3 piętrze i na poziomie 0 magazyn o powierzchni ok.700 m2).

Połączone księgozbiory biblotek liczą ok. 100.000 woł. i obsługują ok. 7.000 zarejestrowanych czytelników.

Z dniem 1 października 2010 r. w związku z reorganizacją utworzono w Bibliotece Wydziałowej stanowisko zastępcy kierownika i w względu na ograniczenie liczby osób zatrudnionych w Bibliotece przekształcono cztery dotychczas w niej istniejące sekcje w dwie o nazwach :

1. Sekcja Gromadzenia Zbiorów, Opracowania i Inwentarza.
2. Sekcja Udostępniania, Magazynów i Konserwacji Zbiorów

Zbiory Biblioteki w większości opracowane są już w systemie Horizon (do opracowania pozostała część kolekcji socjologicznej i kolekcja ekonometryczna). W roku 2011 planujemy też wprowadzić moduł udostępniania.

Chcialabym podkreślić, iż mimo włączenia księgozbioru Biblioteki Socjologicznej do Biblioteki Wydziałowej, kolekcja socjologiczna zachowa swoją odrębność.

(Dorota Krol - BWE-S)

Nagroda NIKE 2010 dla Tadeusza Słobodzianka

Laureatem Nagrody Literackiej **Nika 2010** został **Tadeusz Słobodzianek** - jury konkursu uznało jego dramat **Nasza klasa**. ***Historia w XIV lekcjach*** za najlepszą książkę minionego roku. Jurorami tegorocznej edycji konkursu byli: Edward Balcerzan, Grażyna Borkowska (przewodniczącą), Tadeusz Bradecki, Kinga Dunin, Tomasz Fałkowski, Marcin Krół, Adam Pomorski, Iwona Smolka, Joanna Tokarska-Bakir.

Nasza klasa to pierwszy dramat, który zdobył Nike w czterosatotnej historii tej prestiżowej nagrody literackiej. W finale konkursu znalazły się jeszcze cztery książki: Była to Kartoteka rozrzucona Tadeusza Różewicza. Uroczysta gala podsumowująca 14. edycję Nagrody Literackiej Nike odbyła się 3 października w Warszawie. Laureat otrzyma statuetkę Nike projektu prof. Gustawa Zemły i nagrodę pieniężną w wysokości 100 tys. zł. Fundatorem nagrody są "Gazeta Wyborcza" i Fundacja Agory.
Dramat Tadeusza Słobodzianka Nasza klasa... rozpisany na "lekcje" i nawiązujący do Umarłej klasy Tadeusza Kantora porusza problem zbrodni w Jedwabnem w 1941 r. W literacki sposób próbuje rozwikłać zagadkę mechanizmu zbrodni. Autor wzięsiał, że bezpośrednią inspiracją do napisania utworu stało się stare zdjęcie szkolne, na którym zostali wspólnie uwiecznieni Polacy i Żydzi z jednej klasy szkoły powszechnej, z miasteczka na wschodzie Polski. Razem uczyli się, bawili, wchodzili w dorosłość, aby podczas wojny stać się dla siebie katami i ofiarami. T. Słobodzianek wnikliwie bada ich losy, ich motywacje i sumienia.
Materiały do Nasze klasy autor zaczął zbierać w 2001 r., po ujawnieniu przez[illegible] o pogromie w Jedwabnym. Inspiracją czerpał m.in. z książki Jana Tomasza Gross[illegible] Sąsiedzi; filmu Agnieszki Arnold pod tym samym tytułem, a także z książki Anny Bikont pt. My z Jedwabnego. Sztuka została ukończona w 2008 r. Jej światowa premiera miała miejsce rok później w The National Theatre w Londynie, natomiast 16 października 2010 r. w warszawskim Teatrze na Woli odbyła się premiera Nasza klasa w reżyserii słowackiego reżysera Ondraja Spisaka.

link 1 link 2 link 3

W laudacji przewodniczący jury prof. Grażyna Borkowska powiedziała: Nagradzamy Tadeusza Słobodzianka nie za odwagę podjęcia trudnego tematu, w którym zbrodnia rozlewa się na tych, którzy ją popełnili, ale za to, jak robi to literacko. Jest to tekst wielowarstwowy, o bogatej strukturze, w którym ważne są widzieć, wiedzieć i pamiętać. Nagradzamy go za sposób, w jaki o tym mówi, za formę dramatu, który w sposób wstrząsający przeciąg a jednocześnie niekrytykanie przemyślany kreśli historię kolisk i ofiar morderczych.
Laureat dodał: *Uważam, że to były jedna z najwspanialszych tragedii, jaka wydarzyła się w Polsce XX-wiecznej i należy o niej mówić, nie wolno o niej zapomnieć. Chciałem zapytać czytelnika do czynnej o polskiej duszy.*

Tadeusz Słobodzianek urodził się 28 kwietnia 1955 r. w Jemiejlino na Syberii, gdzie poznał się jego rodzice zesłani podczas okupacji sowieckiej za działalność w AK. Po powrocie do kraju mieszkał w Białymstoku. Studiował teatrologię na Uniwersytecie Jagiellońskim. W latach 70. pisał dzieła recenzje teatralne w "Studencie", "Polityce" pod pseudonimem Jan Koniecpolski, następnie pracował jako kierownik literacki i reżyser w teatrach w Łodzi, Poznaniu, Białymstoku i Warszawie. T. Słobodzianek jest dramatopisarzem, reżyserem, krytykiem teatralnym. Jako dramatopisarz debiutował w 1980 r. sztuką dla teatru lalkowego pt. *Historia z żelaza i ostrka*. Jego dramaty dotyczą miniegzji polsko-białoruskiego pogranicza. T. Słobodzianek jest autorem dramatów: *Bądź jesienna* (1981), *Puszcza* (1983), *Car Mikołaj* (1985), *Obywatel Pelisiewicz* (1986), *Turlajgrosze* (1990) - napisany wspólnie z Piotrem Tomaszukiem, *Pronik dla* (1992), *Jasiółkowa* (1992), *Miedzi inna historia* (1992), *Kowal Miłamba* (1992). Ten płodny pisarz jest również autorem sztuk: *Ciemna rzeka* (1993), *Kwiecień* (1993), *Kamienna Dopska*, *Kazimierza Deptka*, *Maciaja Prusa*, *Mikołaja Grabowskiego*, *Piotra Tomaszuka*, *Andrzeja Worona i Ondraja Spisaka*.
T. Słobodzianek był współzałożycielem Teatru Wierszalin. Od 2003 r. prowadzi warszawskie Laboratorium Dramatu – teatr i ośrodek badawczy, wspierający współczesną dramaturgię. Ostatnio został nowym dyrektorem warszawskiego Teatru na Woli.

(MK)

L U D Z I E K S Z I Ą Ż K I

Mario Vargas Llosa

Decyzją Komitetu Noblowskiego w dniu 7 października 2010 r. **laureatem literackiej Nagrody Nobla został Mario Vargas Llosa**. Pisarza nagrodzono za "odsłoniowanie struktur władzy i stanowcze obrazy indywidualnego oporu, buntu i porażki", jest on 107 laureatem tej nagrody, a odbierze ją 10 grudnia w Sztokholmie. Podczas uroczystej gali z udziałem króla Szwecji, M. V. Llosa wygłosi mini-wykład tradycyjne noblowskie przemówienie.

Mario Vargas Llosa to peruwiański pisarz, dziennikarz, wydawca i polityk, autor powieści, szkic literackich i publicystycznych. Urodził się 28 marca 1936 r. w Arequipie. Pochodzi z rodziny polskiego i ogólnoindian. Jego ojciec był Ernesto J. Vargas - radiooperator portów lotniczych (zmarł w 1979 r.), matka - Dora Llosa de Vargas pochodziła z zamożnej rodziny (zmarła w 1996 r.). M. V. Llosa ma dwóch braci: starszego o cię Ernesto (zmarł) i starszego o dwa lata Ernesto. Wczesne dzieciństwo Mario spędził w Boliwii, w Cochabamba, gdzie rozpoczął edukację. Tam jego dziadek był konsulem. Później mieszkał w Piura (Peru), gdzie uczył się w szkole podstawowej. W 1946 r. gdy miał 10 lat przeniósł się do Limy. W wieku 14 lat, został wysłany przez ojca do szkoły wojskowej Leoncio Prado. W Limie studiował prawo na Uniwersytecie San Marcos. Studiów tych jednak nie ukończył. Uniwersytet narzucał romantyka na Uniwersytecie Limańskim. Podczas studiów dorabiał jako dziennikarz w "La Crónica" i "Radio Panamericana". Ukończył studia na Uniwersytecie Madrycki. Doktorat z literatury M. V. Llosa obronił się na starszą od siebie o trzynaście lat córką Julię Urquidi Illanes, z którą rozwiódł się w 1964 r. Wkrótce ożenił z krewną, Patricią Llosa. Historia romansu z Julią została opisana w autobiograficznej powieści *Ciotka Julia i skryba* wydanej w 1977 r., na podstawie której powstał film. M.V. Llosa ma troje dzieci: Álvaro, ur. 1966 r. w Limie (pisarz i komentator wydarzeń politycznych), Gabriela, ur. 1967 r. w Limie i córkę Morgan, ur. 1974 w Barcelonie (fotograf, historyk). Fotografie jej autorstwa znalazły się w opublikowanej w 2006 r. książce jej ojca *Izrael - Palestyna. Pokój czy święta wojna?*

Przez wiele lat M.V. Llosa mieszkał i pracował w Europie. Spędził rok w Hiszpanii i jeden lat we Francji. Przebywał tam na stypendium doktoranckim z literatury. Doktorat obronił w Madrycie w 1959 r. Potem mieszkał przez trzy lata w Londynie, gdzie wykładał literaturę Iberoamerykańską w Queen Mary College. Od 1970 r. zamieszkał w Barcelonie. Był nauczycielem języka hiszpańskiego w paryskiej szkole Berlitz, Rumaczem współpracującym z UNESCO, dziennikiem w radiu i telewizji francuskiej, współpracował z Agencją France Press. W 1989 r. wykładał na uniwersytetu w Washingtonie. W 1990 r. kandydował na prezydenta Peru. W 1993 r. otrzymał obywatelstwo hiszpańskie. Trzy lata później został członem z zastępczej Fundacion Hispano Cubana. W latach 1976-78 był prezesem międzynarodowego Pen-Club. Otrzymał wiele nagród, m.in.: Leopoldo Alas Prize (1959), Rómulo Gallegos Prize (1967), National Critics' Prize (1967), Peruvian National Prize (1967), Critics' Award Prize (1967), Prince of Asturias Prize (1986) oraz Nobel de Cervantes Prize (1994). Od najmłodszych lat pisał opowiadania i wiersze oraz pracował w gazecie. Napisał kilkanaście książek i 5 sztuk. Przetłumaczono je na ponad 30 języków. Do dziś M. V. Llosa pisze powieści, artykuły, wykłada i prowadzi programy telewizyjne.

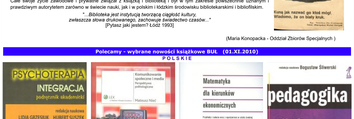

Mario Vargas Llosa debiutował w 1952 r. sztuką *La huida del inca* (*The Escape of The Inca*). W 1957 r., gdy miał 21 lat, opublikował w "Mercurio Peruano" swoje pierwsze opowiadanie pt. *Los jefes* (*The Leaders*). Jego powieści i opowiadania są osadzone w Ameryce Południowej i charakteryzują się wielowarstwowością i wielowątkowością. Wielowątkowość oznacza wielorakie spojrzenie na rzeczywistość, co sprawia, że wielo-wątkowy sposób pisania wymaga wielorakiego czytania. Wielowątkowość oznacza również wielorakie spojrzenie na rzeczywistość